

Local Comarques

La llei protegeix els okupes?

► És una situació desesperant per a qui la pateix, i la solució sol ser complexa ► La policia no sol actuar i la via legal no acostuma a ser ràpida ► Alguns juristes qüestionen les lleis d'habitatge

ORIOI PUIG / G.S./L.F. GIRONA

■ Les amenaces de l'alcade de Caldes de Malavella, Salvador Balliu, a un grup de persones que havien ocupat una finca de la seva propietat, i les dades del ministeri de l'Interior que situen Girona com la província de tot Espanya amb més ocupacions d'habitatge, han reobert el debat públic sobre com cal actuar davant aquest delictes, si la llei protegeix prou els propietaris i si la policia té prou eines per actuar.

L'enquesta publicada a l'edició digital d'aquest diari constata un ampli suport l'actuació l'alcade de Caldes, i en molts dels comentaris a la notícia a les xarxes socials s'explicaven casos d'ocupacions d'habitatges que es van solucionar amb l'ús de la intimidació amenaces als okupes, actuant al marge de les vies policial i judicial.

També els experts que alerten que els textos legislatius relatius a l'habitatge tenen una deriva tolerant amb les ocupacions. Fa pocs dies, Segio Nasarre, catedràtic de Dret Civil de la Universitat Roviri i Virgili, advertia que «s'ha emparat progressivament l'ocupació com a forma de tinença per a accedir a un habitatge». En un article publicat per la Fundació d'Estudis d'Economia Aplicada, qüestiona tant la llei catalana de l'habitatge com els decrets del govern espanyol impulsats per evitar desnonaments per a persones vulnerables durant la pandèmia. Respecte a aquests últims, el despatx Lafuente, un dels socis del quals és el professor de la UdG Josep Maria Lafuente, adverteix

Protesta veïnal contra la presència d'uns okupes en un habitatge d'Artés

OSCAR BAYONA

que «blinda» l'actuació dels okupes.

I és que el decret inicial del govern per evitar desnonaments no afectava aquells casos en el cas que l'entrada o permanència en l'immoble fos conseqüència d'un delictes. Posteriorment, es va revisar el text legal de manera que els desnonaments només serien possibles quan l'okupa hagués utilitzat intimidació o violència

sobre les persones per a accedir a l'habitatge.

Durant anys i és una idea que solen utilitzar els venedors d'alarmes - s'ha extès el concepte de desnonament exprés: si es descobreix una ocupació abans de les 24 hores o les 48 hores, la policia pot entrar en l'immoble i expulsar per la força als ocupants sense necessitat d'una ordre judicial. És fals. Amb independència

del temps transcorregut des que s'ha produït la usurpació, si hi ha qualsevol indici que permeti demostrar a l'ocupant que ja ha constituït el seu estatge a l'interior del domicili, la policia no pot actuar.

Atemptar contra el principi d'inviolabilitat dels domicilis significa cometre un delictes. Per aquest motiu els policies tenen cada vegada més objeccions a en-

trar en immobles que han estat ocupats. Els ocupants sempre poden presentar una denúncia contra l'actuació policial i, si aconseguen acreditar davant el jutge que ja havien constituït la llar en aquell habitatge, la resolució judicial podria ser contrària als agents.

Si que hi ha hagut propostes, que no han prosperat, de modificar la Llei d'Enjudiciament Criminal per establir els desnonaments ràpids. Per exemple, el Col·legi d'Advocats de Barcelona va proposar fa dos anys que si en les primeres 48 hores l'ocupant no acredita la titularitat que li permet habitatge l'immoble i el propietari sí, la desocupació ha de ser immediata, però facilitada per l'adopció d'una mesura cautelar urgent per part d'un jutge.

Des del Consell de la Selva, i altres administracions locals, també s'han fet propostes per evitar l'increment de les ocupacions, que, en aquesta comarca, solen anar vinculades a cultius il·legals de marihuana. «Nosaltres estem per treballar, legislar i controlar les situacions i ho hem de fer per a la bona gent. El problema és que en aquest cas la Justícia va a favor del dolent», explicava Salvador Balliu el desembre de 2020 en un acte en el que demanava un canvi en la legislació per tal de dissuadir «les grans màfies».

Davant de l'ocupació il·legítima d'immobles la llei ofereix dos vies: les accions civils (el desnonament per precari, que és el que més s'utilitza perquè és la via més senzilla i alhora més ràpida; l'acció de tutela sumària de la possessió; l'acció de defensa dels drets reals inscrits, i l'acció declarativa del procediment ordinari) i la via penal pel delictes d'usurpació de béns immobles, que exigeix dol (voluntat de cometre un delictes sabent la seva il·licitud), la qual cosa complica el procediment.